

پاسخنامه آزمون خودسنجدی فصل اول

پاسخنامه آزمون (۱)

۱- گزینه «۲» برای تغییر طول میله‌ی مرکب از رابطه‌ی زیر استفاده می‌شود:

$$\delta = \sum_{i=1}^r \frac{F_i L_i}{A_i E_i} = \frac{P(\frac{L}{3})}{AE} + \frac{P(\frac{L}{3})}{2AE} + \frac{3P(\frac{L}{3})}{4AE} \Rightarrow \delta = \frac{PL}{AE} \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{6} + \frac{1}{4} \right) = \frac{3}{4} \frac{PL}{AE}$$

۲- گزینه «۱» تنش تماسی بین دو سطح A و B طبق رابطه‌ی مقابل برابر است با:

$$\sigma_b = \frac{F}{A_e} = \frac{20000}{dt} = \frac{20000}{20 \times 10} = 100 \text{ MPa}$$

۳- گزینه «۲» با توجه به توضیحات متن درس نسبت مدول برشی به مدول حجمی مساوی است با:

$$\frac{G}{k} = \frac{\frac{E}{2(1+v)}}{\frac{E}{2(1-v)}} = \frac{3}{2} \frac{1-2v}{1+v}$$

۴- گزینه «۴» تغییر طول میله تحت بار محوری F برابر است با:

$$\delta = \frac{FL}{AE} = \frac{6/28 \times 2000}{\frac{\pi}{4} \times 20^2 \times 100} = 0/4 \text{ mm}$$

۵- گزینه «۲» تکیه‌گاه A برداشته شده و به جای آن نیروی R_A قرار داده می‌شود. اکنون می‌توان با استفاده از روش جمع آثار مقدار نیروی داخلی در بخش AC را به دست آورده سپس مقدار تنش را در این مقطع تعیین نمود.

$$\begin{aligned} R_A &\leftarrow \boxed{\Delta T} \rightarrow P = AE\alpha\Delta T \quad \delta_A = \frac{R_A L}{AE} + \alpha L \Delta T - \frac{P(\frac{L}{3})}{AE} = 0 \Rightarrow \frac{R_A L}{AE} + \alpha L \Delta T - \frac{(AE\alpha\Delta T)\frac{L}{3}}{AE} = 0 \\ &\frac{R_A}{AE} + \alpha \Delta T - \frac{1}{3}\alpha \Delta T = 0 \Rightarrow R_A = -\frac{1}{3}A\alpha\Delta T \end{aligned}$$

۶- گزینه «۲» میله (۱) علاوه بر کشش تحت اثر خمش نیز قرار دارد. چون نیروی p در میله (۱) محوری نبوده پس ابتدا باید آنرا به مرکز مقطع باریک انتقال داد که این باعث ایجاد یک گشتاور خمشی نیز می‌شود و تنش ماکزیمم را افزایش می‌دهد.

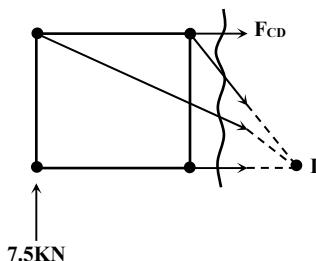
۷- گزینه «۴» نیروی فشاری ایجاد شده در دو میله برابر خواهد بود. در نتیجه تنش هر دو میله به دلیل مساوی بودن مساحت برابر است.

۸- گزینه «۲» خرپای داده شده در شکل از نوع معین می‌باشد، بنابراین با تغییر دمای میله‌ها تنشی در میله‌ها ایجاد نمی‌شود.

۹- گزینه «۱» چون مجموع تنش‌های قائم برابر صفر است، بنابراین حجم المان تغییر نخواهد کرد.

۱۰- گزینه «۳» برای محاسبه‌ی تغییر طول باید کرنش عرضی را از رابطه‌ی زیر تعیین نمود:

$$v = -\frac{\epsilon_y}{\epsilon_x} \Rightarrow \epsilon_y = -v\epsilon_x \Rightarrow \frac{\Delta y}{d} = -v \frac{P}{AE} \Rightarrow \Delta y = -v \frac{Pd}{AE} = -\frac{1}{3} \times \frac{15 \times 20}{\frac{\pi}{4} \times 20^2 \times 100} = -\frac{1}{300} \text{ mm}$$

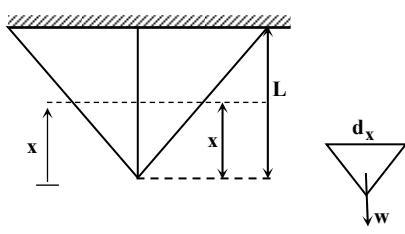
۱۱- گزینه «۲» به دلیل تقارن خرپا نیروی تکیه‌گاهی در A مساوی $A_y = 7/5 \text{ KN}$ است.

از روش برش برای تعیین نیروی CD استفاده می‌شود:

$$\sum M_I = 0 \Rightarrow -F_{CD} \times 2 - 7/5 \times 6 = 0 \Rightarrow F_{CD} = -22/5 \text{ KN}$$

$$\sigma_{CD} = \frac{-F}{A_{CD}} \Rightarrow A_{CD} = \frac{+22/5 \times 10^3}{12/5 \times 10^-4} = 1/8 \times 10^{-4} \text{ m}^2 \Rightarrow A_{CD} = 1/8 \text{ cm}^2$$

«۴»- گزینه «۱۲

$$\Delta = \int \frac{wdx}{A_x E}, w = \gamma v = \gamma \frac{A_x x}{3}$$

$$\Delta = \int_0^L \frac{\gamma A_x \frac{x}{3} dx}{A_x E} = \frac{\gamma}{E} \times \frac{L^2}{6}$$

$$w = \gamma \frac{AL}{3} \Rightarrow \Delta = \frac{WL}{2AE}$$

۱۳- گزینه «۲» در رابطه حجم به جای مساحت رابطه‌ای بر حسب نیروی P و به جای طول BC رابطه‌ای بر حسب طول معلوم AD قرار داده می‌شود:

$$V_{BC} = A_{BC} L_{BC} ; \quad \sigma = \frac{F_{BC}}{A_{BC}} \Rightarrow A_{BC} = \frac{F_{BC}}{\sigma} = \frac{2P}{\sin \theta \sigma}$$

$$L_{BC} = \frac{L_{AD}}{\gamma \cos \theta}$$

$$V_{BC} = \frac{2P}{\sin \theta \times \sigma} \times \frac{L_{AD}}{\gamma \cos \theta} = \frac{2PL_{AD}}{\sigma \sin 2\theta} \quad \xrightarrow{\text{زمانی این رابطه مینیمم است که } \sin 2\theta = 1} \quad 2\theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow V_{BC} = V_{\min}$$

به ازاء $\theta = \frac{\pi}{4}$ حجم میله BC مینیمم می‌شود.

۱۴- گزینه «۱» جسم تحت برش مطلق تنها دچار تغییر شکل شده ولی حجمش تغییری نمی‌کند. در جسمی که تحت برش مطلق است مجموع تنش‌های عمودی صفر است.

۱۵- گزینه «۳» دو بخش میله‌ی مرکب مانند فنرهای موازی رفتار می‌کنند نیرویی که تکیه‌گاه A تحمل می‌کند برابر نیروی داخلی در فر معادل میله‌ی AC است.

$$R_A = F_{AC} = k_{AC} \times \frac{P}{k_{eq}} = \frac{AE}{L_1} \times \frac{P}{\frac{AE}{L_1} + \frac{AE}{L_2}} \Rightarrow R_A = P \times \frac{L_2}{L_1 + 2L_2}$$

۱۶- گزینه «۴» همانطور که در متن درس نیز بیان شد، نمودار تنش - کرنش برای مواد نرم با درصد کردن پایین به شکل مطرح شده در صورت سؤال و تنها ماده‌ای که در گزینه‌ها ماده‌ی نرم با درصد کردن پایین است فولاد ساختمانی است.

$$\Delta V = \varepsilon_V \times V_o = \frac{1-2\gamma}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \times V_o = \frac{1-2 \times 0/3}{21 \times 10^5} \times 5250 \times 1200 \Rightarrow \Delta V = 1/2 \text{ cm}^3$$

«۲»- گزینه «۱۷

۱۸- گزینه «۳» در ابتدا با برش زدن میله مرکب در مقاطع مختلف نیروی داخلی در قسمت‌های AB, BC, CD به ترتیب مساوی $25 \text{ kN}, 125 \text{ kN}, 50 \text{ kN}$ بدست می‌آید.

$$\delta_D = \sum_{i=1}^{n=3} \frac{F_i L_i}{A_i E_i} = \frac{50 \times 10^3 \times 1500}{500 \times 70 \times 10^3} + \frac{125 \times 10^3 \times 1250}{800 \times 70 \times 10^3} + \frac{25 \times 10^3 \times 1750}{800 \times 70 \times 10^3} \approx 5/71 \text{ mm}$$

۱۹- گزینه «۳» میلگردهای فولادی و بتن مانند فنرهای موازی عمل می‌کنند، بنابراین نسبت نیرویی که این دو تحمل می‌کنند برابر است با:

$$\frac{F_s}{F_c} = \frac{A_s E_s}{A_c E_c + \lambda A_s E_s} = \frac{1 \times 10 E_c}{16 \times 12 E_c + \lambda \times 1 \times 10 E_c}$$

$$\frac{F_s}{F_c} = \frac{10}{192 + 10} = \frac{10}{202}$$

$$\varepsilon_V = 4 \times 10^{-3} = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z$$

۲۰- گزینه «۲»

$$\text{چون جسم تحت تنش تکمحوره است.} \rightarrow \varepsilon_V = 4 \times 10^{-3} = \varepsilon_x - v \varepsilon_x - v \varepsilon_x = \varepsilon_x - 2v \varepsilon_x = 1 \times 10^{-3} - 2 \times v \times 1 \times 10^{-3} \Rightarrow v = 0 / 25$$

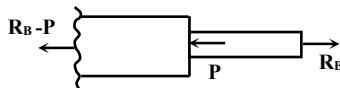
$$\frac{\delta_1}{\delta_Y} = \frac{\frac{F(2L)}{2AE}}{\frac{FL}{AE}} = 1$$

۲۱- گزینه «۴»

$$\delta = \frac{PL}{AE} \Rightarrow P = \frac{AE}{L} \delta = \frac{400 \times 21}{12000} \times 2 = 1/4 kN = 1400 N$$

۲۲- گزینه «۲»

۲۳- گزینه «۱» برای محاسبه تنش در وسط تیر، کافی است که نیروی داخلی تیر در این قسمت محاسبه شود:

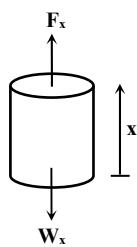

$$\sigma = \frac{(R_B - P)}{A_Y} = \frac{(9600 - 2400)}{600} \Rightarrow \sigma = -24 \frac{N}{mm^2}$$

۲۴- گزینه «۱» می‌توان برای محاسبه نیروهای تکیه‌گاهی، میله را مانند یک تیر ساده تحت بار مرکز خارجی در نظر گرفته با گشتاورگیری حول هر تکیه‌گاه نیروی دیگر تکیه‌گاه را بدست آورد.

$$R_A = \frac{P \times 2L/3}{L} = \frac{2P}{3} \Rightarrow \sigma_{AC} = \frac{R_A}{A} = \frac{2}{3} \frac{P}{A}$$

۲۵- گزینه «۳»

$$\sigma = \frac{F_x}{A} = \frac{W_x}{A} = \frac{mg}{A}$$

$$\sigma = \frac{\rho V_x g}{A} = \frac{\rho A x g}{A} = \rho x g = \gamma x$$

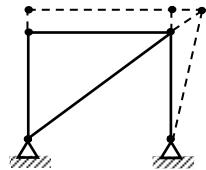
تنش قائم در استوانه‌ای که تحت وزن خود آویزان است، با فاصله x نسبت خطی دارد.

$$x = \frac{h}{2} \Rightarrow \sigma = \gamma \frac{h}{2}$$

۲۶- گزینه «۲» x, y در راستای شعاعی بوده و تنش‌های آنها با هم برابر است.

$$\sigma_z = -\frac{P}{A} = -\frac{10000}{100} = -1 Mpa , \quad \sigma_x = \sigma_y$$

$$\varepsilon_x = 0 = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v(\sigma_y + \sigma_z) \} \Rightarrow \sigma_x (1-v) = v \sigma_z \Rightarrow \sigma_x (1-0/45) = -0/45 \times 1 \Rightarrow \sigma_x = -0/82 Mpa = \sigma_y$$

گزینه ۲۷ به دلیل آنکه سازه معین استاتیکی می‌باشد، اجزای آن می‌توانند تحت افزایش دما تغییر طول دهنده بدون آن که کششی در آنها ایجاد شود، در این حالت مفصل A جابجایی افقی نداشته فقط جابجایی قائم خواهد داشت.

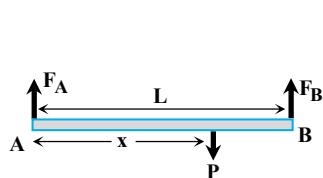
$$\varepsilon_x = 0 \Rightarrow \sigma_x - v\sigma_y = 0 \Rightarrow \sigma_x = v\sigma_y$$

گزینه ۲۸

$$\varepsilon_y = \frac{1}{E} \{ \sigma_y - v\sigma_x \} \Rightarrow E\varepsilon_y = \sigma_y - v\varepsilon_x \Rightarrow \frac{\sigma_y}{\varepsilon_y} = \frac{E}{1-v}$$

گزینه ۲۹

روش اول: برای آنکه میله AB افقی باقی بماند، باید جابجایی‌های دو کابل باهم برابر باشند:

$$\Delta_1 = \Delta_2 \Rightarrow \frac{F_A L}{E_1 A} = \frac{F_B L}{E_2 A} \Rightarrow \frac{F_A}{F_B} = \frac{E_1}{E_2} \Rightarrow F_A = F_B \frac{E_1}{E_2} \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \sum M_A = 0 \Rightarrow xP = LF_B \Rightarrow x = L \frac{F_B}{P} \\ \sum F_y = 0 \Rightarrow F_A + F_B = P \Rightarrow F_B = \frac{P}{1 + \frac{E_1}{E_2}} \end{array} \right\} \Rightarrow x = \frac{L}{1 + \frac{E_1}{E_2}} \Rightarrow x = \frac{LE_2}{E_1 + E_2}$$

روش دوم: با استفاده از تعیین موقعیت مرکز سختی میله‌ها مقدار $\bar{x}$ مطابق مقابل به دست می‌آید.

گزینه ۳۰ چون کرنش در راستای طولی معلوم است و همچنین جسم تحت بارگذاری تک محوری قرار دارد پس کرنش‌های جانبی را هم می‌توان با استفاده از ضریب پواسون به دست آورد.

$$V = -\frac{\varepsilon_y}{\varepsilon_x} = -\frac{\varepsilon_z}{\varepsilon_x} \Rightarrow \varepsilon_y = \varepsilon_z = -v\varepsilon_x = -v\varepsilon$$

$$\varepsilon_V = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z = \varepsilon - v\varepsilon - v\varepsilon = \varepsilon(1 - 2v)$$

$$\Delta V = \frac{\Delta V}{V_0} \Rightarrow \Delta V = \varepsilon_V V_0$$

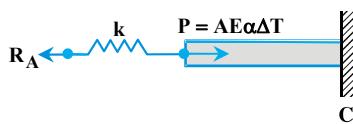
$$V = V_0 + \Delta V = V_0 + \varepsilon_V V_0 = V_0(1 + \varepsilon_V) = V_0(1 + \varepsilon - 2v\varepsilon) \text{ حجم نهایی}$$

اگر عبارت موجود در گزینه «۲» را ساده نموده و از جملات کوچک مرتبه دوم و بالاتر آن صرفنظر کنیم، می‌توان نتیجه گرفت که گزینه «۲» صحیح است.

$$V = V_0(1 + \varepsilon)(1 - v\varepsilon)^2 = V_0(1 + \varepsilon - 2v\varepsilon - 2v\varepsilon^2 + v^2\varepsilon^2 + v^2\varepsilon^3) \Rightarrow V \approx V_0(1 + \varepsilon - 2v\varepsilon)$$

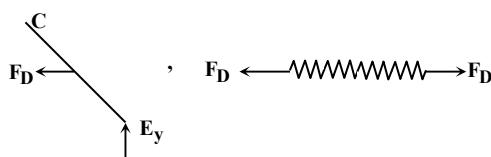
پاسخنامه آزمون (۲)

۱- گزینه «۱» تکیه‌گاه A را برداشته و به جای آن نیروی R_A قرار داده می‌شود. جابه‌جایی مقطع A تحت اثر نیروی R_A , افزایش دما و نیروی فشاری P برابر صفر است. در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\delta_A = 0 \Rightarrow \alpha L \Delta T + \frac{R_A}{k} + \frac{R_A L}{AE} - \frac{(AE\alpha\Delta T)L}{AE} = 0 \Rightarrow R_A = 0$$

۲- گزینه «۳» ابتدا تعادل کل سازه را بررسی کرده تا نیروی تکیه‌گاهی E محاسبه شود:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow E_y \times 12 - 12 \times 8 \times 4 = 0 \Rightarrow E_y = 32 \text{ ton}$$

اکنون قطعه CDE را جداگانه در نظر گرفته و حول نقطه C گشتاور می‌گیریم تا نیروی فنر بدست آید:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 32 \times 6 - F_D \times 5 = 0 \Rightarrow F_D = \frac{32}{5} \text{ tons}$$

با توجه به نیروی بدست آمده برای F_D فنر تحت کشش بوده در نتیجه افزایش طول داریم:

$$F_D = K\Delta \Rightarrow \Delta = \frac{\frac{32}{5}}{20} = 1.6 \text{ cm}$$

۳- گزینه «۲» در صورتی که میله وسطی وجود نداشته باشد، تغییر مکان مفصل D در راستای قائم طبق مثال حل شده در متن درس، مساوی $\frac{\alpha L \Delta T}{\cos \alpha}$ می‌باشد. (L طول میله وسطی) که بزرگتر از میزان افزایش طول میله وسطی $\alpha L \Delta T$ است، لذا می‌توان نتیجه گرفت که میله وسطی تحت کشش و میله‌های جانبی تحت فشار قرار می‌گیرند.

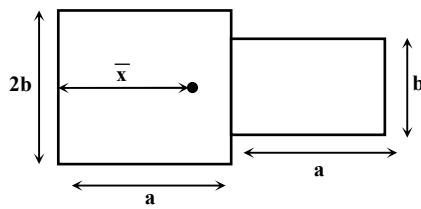
۴- گزینه «۴» رابطه سازگاری بر اساس تشابه مثلث مطابق شکل روبرو نوشته می‌شود.

$$\frac{\delta_C}{\delta_B} = \frac{\frac{r_a}{a}}{1} = 3 \Rightarrow \frac{\frac{F_C L}{r_a A E}}{\frac{F_B (r_a L)}{r_a A E}} = 3 \Rightarrow \frac{F_C}{F_B} = 3 \Rightarrow \frac{F_C}{F_B} = 12$$

۵- گزینه «۳» تغییر طول میله‌ی مرکب تحت اثر افزایش دما برابر صفر است بنابراین می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} \delta = 0 &\Rightarrow \alpha L \Delta T - \frac{F_L}{A E} - \frac{F_L}{r_a A E} = 0 \Rightarrow F \left(\frac{1}{r_a A E} + \frac{1}{A E} \right) = \alpha \Delta T \\ &\Rightarrow F \left(\frac{r_a}{r_a A E} \right) = \alpha \Delta T \Rightarrow F = \frac{r_a A E \alpha \Delta T}{r_a} \Rightarrow \frac{F}{r_a} = \frac{r_a}{r_a} E \alpha \Delta T = \sigma_{AB} \end{aligned}$$

«۶-گزینه «۲»

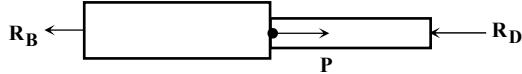

روش اول: در صورتی که بار خارجی بر مرکز سطح مقطع اعمال شود، بار محوری محسوب می‌شود. در چنین حالاتی ابتدا باید تیر از جنس‌های مختلف را به یک تیر همگن تبدیل نمود، بدین صورت که مساحت سطح مقطع تیر قوی‌تر را در ضرب n ضرب نماییم. توجه شود که اثر این افزایش مساحت فقط در راستای عرضی باید اعمال شود، ($1 > n = \frac{E_2}{E_1}$) در این حالت تیری با مقطع گسترش یافته ولی جنس یکسان بدهست می‌آید. مرکز سطح مقطع گسترش یافته نقطه اثر نیروی محوری خواهد بود.

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^r A_i \bar{x}_i}{\sum_{i=1}^r A_i} \Rightarrow \bar{x} = \frac{(2ab)\frac{a}{2} + ab \times \frac{3a}{2}}{2ab + ab} = \frac{a^2 b + \frac{3}{2}a^2 b}{3ab} \Rightarrow \bar{x} = \frac{5}{6}a$$

روش دوم: یافتن مرکز سختی تیر با فرض اینکه L برای دو جنس یکسان باشد.

«۷-گزینه «۳»

$$\frac{R_B}{2A} = \frac{R_D}{A} \Rightarrow R_B = 2R_D$$

فرض مسئله:

$$R_B + R_D = P \Rightarrow 2R_D = P \Rightarrow \begin{cases} R_D = \frac{P}{2} \\ R_B = \frac{P}{2} \end{cases}$$

از طرفی:

میله در B گیردار است، در نتیجه تغییر طول میله در نقطه B مساوی صفر است، قسمت BC از میله تحت کشش و قسمت CD تحت فشار می‌باشد.

$$\frac{R_B L_1}{2AE} - \frac{R_D L_2}{AE} = 0 \Rightarrow \frac{\frac{P}{2} \times L_1}{2} = \frac{\frac{P}{2} \times L_2}{1} \Rightarrow \frac{1}{2} L_1 = \frac{L_2}{3} \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = 1$$

«۸-گزینه «۴» تغییر مساحت ورق را می‌توان با استفاده از کرنش سطحی به صورت زیر محاسبه کرد:

$$\varepsilon_A = \varepsilon_x + \varepsilon_y = \frac{1-v}{E} (\sigma_x + \sigma_y) = \frac{1-\frac{1}{4}}{100000} (100+50) \Rightarrow \varepsilon_A = 112/5 \times 10^{-5}$$

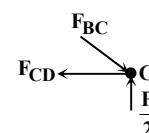
$$\Rightarrow \varepsilon_A = \frac{\Delta A}{A} = 112/5 \times 10^{-5} \Rightarrow \Delta A = 112/5 \times 10^{-5} \times 1000 \times 2000 = 2250 \text{ mm}^3$$

«۹-گزینه «۱» در صورتی که تکیه‌گاه صلب در طرفین وجود نداشته باشد چون $\alpha_A > \alpha_B$ می‌باشد. در صورت افزایش دما جسم A تحت فشار و جسم B تحت کشش قرار می‌گیرد. ولی در صورتی که دو جسم از طرفین مقید باشند، افزایش طول در هر دو میله برابر صفر است. لذا هر دو میله تحت فشار می‌باشند. در بین گزینه‌ها گزینه (۱) صحیح‌تر است.

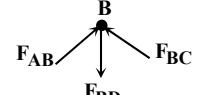
D : تعادل مفصل D

$$F_{AB} \cos 45^\circ + F_{BC} \cos 45^\circ - P = 0 \Rightarrow F_{AB} = F_{BC} = \frac{P}{\sqrt{2}} \quad (C)$$

$$C : \frac{P}{\sqrt{2}} \cos 45^\circ - F_{CD} = 0 \Rightarrow F_{CD} = \frac{P}{2} \Rightarrow F_{CD} = F_{AD} = \frac{P}{2} \quad (T)$$

«۱۰-گزینه «۱»

چون ضریب اطمینان برای کشش مساوی ۲ است، بنابراین:

چون ضریب اطمینان برای عضوهای فشاری مساوی ۳ است، بنابراین:

$$AB, BC: \frac{\sigma_{\max}}{\sigma_{\text{all}}} = \frac{\sigma_o}{\sqrt[3]{2}} \Rightarrow \sigma_{\text{all}} = \frac{\sigma_o}{\sqrt[3]{2}} \Rightarrow \frac{P}{A} = \frac{\sigma_o}{\sqrt[3]{2}} \Rightarrow P = \frac{\sigma_o A}{\sqrt[3]{2}}$$

$$AD, CD: \frac{\sigma_{\max}}{\sigma_{\text{all}}} = \frac{\sigma_o}{2} \Rightarrow \sigma_{\text{all}} = \frac{\sigma_o}{2} \Rightarrow \frac{P}{A} = \frac{\sigma_o}{2} \Rightarrow P = \sigma_o A$$

از بین سه جواب بدست آمده، جواب حداقل مطلوب می‌باشد.

۱۱- گزینه «۳» تغییر طول میله‌ی دو سر گیردار تحت اثر تغییر دما برابر صفر است.

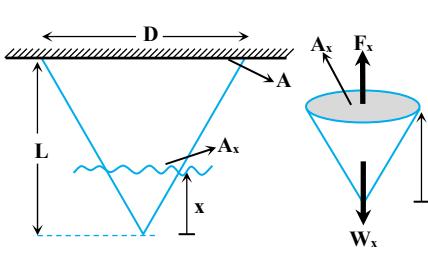
$$\Delta = 0 = 3\alpha L \Delta T - \frac{FL}{2AE} \Rightarrow \sigma = E \alpha \Delta T$$

میله تحت نیروی فشاری محوری قرار گرفته است. در این حالت تنفس برشی ماکریم در زاویه 45° نسبت به محور طولی جسم اتفاق افتاده و مساوی نصف $\tau_{\max} = \frac{F}{A} \sin 45^\circ \cos 45^\circ = \sigma \times \frac{\sqrt{2}}{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{E \alpha \Delta T}{2} = 3 E \alpha \Delta T$ تنفس قائم ماکریم است. در نتیجه:

۱۲- گزینه «۲» تنفس در راستای Z برابر ($\sigma_z = 0$) صفر بوده چون در جهت Z تغییر فرم آزاد است. اما جسم در جهت y کاملاً مقید است. بنابراین:

$$\varepsilon_y = 0 \Rightarrow \sigma_y - v(\sigma_x + \sigma_z) = 0 \Rightarrow \sigma_y = v\sigma_x$$

$$\varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v\sigma_y \} = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v(v\sigma_x) \} = \frac{\sigma_x}{E} (1 - v^2) \Rightarrow \frac{\sigma_x}{\varepsilon_x} = \frac{E}{1 - v^2}$$

۱۳- گزینه «۱» برش دلخواهی به فاصله‌ی x از انتهای میله‌ی مخروطی زده و نیروی داخلی آن را مطابق زیر به دست می‌آوریم.

$$F_x = W_x = \omega V_x = \frac{\omega}{3} A_x x \Rightarrow \frac{F_x}{A_x} = \frac{\omega}{3} x$$

$$\delta = \int_0^L \frac{F_x dx}{A_x E} = \frac{1}{E} \int_0^L \frac{\omega}{3} x dx = \frac{\omega}{3E} \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^L = \frac{\omega L^3}{6E}$$

۱۴- گزینه «۲» فولاد و آلومینیوم توسط دو گیره صلب تحت فشار قرار دارند، بنابراین تغییر طول آن‌ها باهم برابر است:

$$P = P_s + P_a : \text{رابطه تعادل}$$

$$\Delta_a = \Delta_s \Rightarrow \frac{P_s}{P_a} = \frac{E_s A_s}{E_a A_a} : \text{رابطه سازگاری}$$

$$\left. \begin{aligned} P_s &= \frac{E_s A_s}{E_s A_s + E_a A_a} P \\ \Rightarrow \sigma_s &= \frac{P_s}{A_s} = \frac{E_s}{E_s A_s + E_a A_a} P = \frac{200 \times 200 \times 10^3}{200 \times \frac{\pi}{4} (90^2 - 75^2) + 25 \times \frac{\pi}{4} \times 75^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sigma_s = 80 / 1 \text{ MPa}$$

۱۵- گزینه «۴» در اثر کاهش دما میله مرکب منقبض شده از طرفی تکیه‌گاه در برابر انقباض میله مقاومت از خود نشان می‌دهد بنابراین رابطه سازگاری به صورت زیر نوشته می‌شود:
 $\delta_T - \delta_F = -0.1 \text{ mm}$ افزایش طول میله مرکب ناشی از نیروی تکیه‌گاهی - انقباض میله مرکب ناشی از کاهش دما

$$\Rightarrow R_B = \frac{\frac{R_B \times 250}{750000} + \frac{R_B \times 500}{900000}}{\left(\frac{250}{750000} + \frac{500}{900000} \right)} = 14175 \text{ N} \Rightarrow \sigma_{BC} = \frac{R_B}{A_{BC}} = \frac{14175}{750} = 18.9 \text{ MPa}$$

۱۶- گزینه «۱» تغییر مکان مقطع C با استفاده از روش جمع آثار برابر است با:

$$\delta_C = \frac{\gamma W \left(\frac{L}{\gamma} \right)}{\gamma A E} + \frac{W L}{\gamma A E} + \frac{W \left(\frac{L}{\gamma} \right)}{A E} + \frac{W L}{\gamma A E} = \frac{W L}{A E} \left(\frac{1}{\gamma} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{\gamma} \right) = \frac{2 W L}{A E}$$

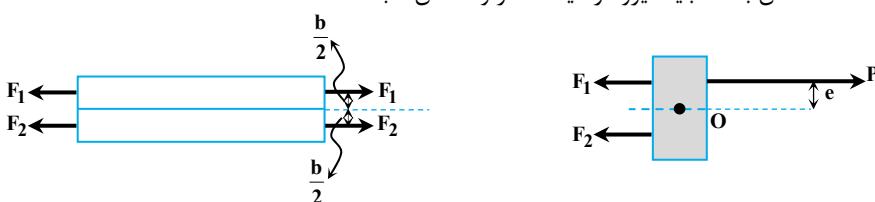
۱۷- گزینه «۳»

روش اول: دو میله در صورتی تحت کشش یکنواخت می‌باشند که بار P، بر مرکز سختی سطح مقطع میله مرکب اثر کند، برای پیدا نمودن مرکز سختی میله مرکب باید سطح مقطع با جنس قوی‌تر را گسترش دهیم.

$$\bar{y} = \frac{k_1 y_1 + k_2 y_2}{k_1 + k_2} = \frac{E_1 A_1 y_1 + E_2 A_2 y_2}{A_1 E_1 + A_2 E_2} = \frac{A_1 y_1 + n A_2 y_2}{A_1 + n A_2}$$

$$\Rightarrow \bar{y} = \frac{\frac{b}{2} \times b^2 + \frac{n b}{2} \times nb^2}{b^2 + nb^2} = \frac{\frac{b}{2} + \frac{n b}{2} \times n}{n+1} \Rightarrow e = \bar{y} - b = \frac{\frac{b}{2} + \frac{n b}{2}}{n+1} - b = \frac{\frac{bn}{2} - \frac{b}{2}}{n+1} = \frac{b}{2} \times \frac{\frac{E_1}{E_1+n}-1}{\frac{E_1}{E_1+n}+1} \Rightarrow e = \frac{b}{2} \frac{E_1-E_2}{E_1+E_2}$$

روش دوم: برای این که میله‌ها، تحت کشش یکنواخت باشند باید نیرو در میله‌ها، در وسط آن‌ها باشد.

معادلات تعادل:

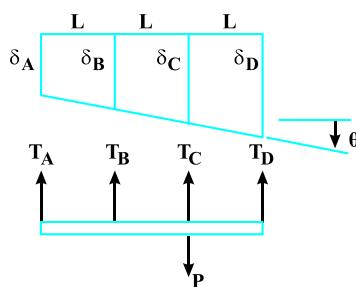
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow P - F_1 - F_2 = 0 \Rightarrow F_1 + F_2 = P \quad (1)$$

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow Pe = F_1 \frac{b}{2} + F_2 \frac{b}{2} = 0 \Rightarrow Pe = (F_1 - F_2) \frac{b}{2}$$

طبق اصل سازگاری، تغییر طول میله‌ها باهم برابر است پس:

$$\Delta_1 = \Delta_2 \Rightarrow \frac{FL}{AE_1} = \frac{F_2 L}{AE_2} \Rightarrow F_1 = \frac{E_1}{E_2} F_2 \quad (2)$$

$$(1), (2), (3) \Rightarrow e = \frac{b}{2} \frac{E_1 - E_2}{E_1 + E_2}, F_1 = \frac{E_1}{E_1 + E_2} P, F_2 = \frac{E_2}{E_1 + E_2} P$$

۱۸- گزینه «۱» میله‌ی صلب افقی پس از اعمال بار به سمت پایین حرکت کرده و اندازه مایل می‌شود.
زاویه‌ی میله صلب با افق برابر است با:

$$\theta = \frac{\delta_B - \delta_A}{L}$$

اکنون می‌توان تغییر طول میله‌های B و C و D را بر حسب تغییر مکان میله‌ی A و زاویه‌ی θ نوشت:

$$\delta_B = \delta_A + L\theta \quad (۱)$$

$$\delta_C = \delta_A + 2L\theta = 2\delta_B - \delta_A \quad (۲)$$

$$\delta_D = \delta_A + 3L\theta = 3\delta_B - 2\delta_A \quad (۳)$$

از طرفی معادلات تعادل به صورت زیر نوشته می‌شود:

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow T_A + T_B + T_C + T_D = P \quad (۴)$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow T_A(3L) + T_B(2L) + T_C L = PL \quad (۵)$$

$$T_A = \frac{1}{10}P$$

با حل همزمان معادلات بالا نیروی کششی در سیم A به صورت مقابل به دست می‌آید.

۱۹- گزینه «۱» در اثر افزایش دمای میله‌ی AB خواهیم داشت:

$$\alpha \frac{L}{\gamma} \Delta T - \frac{F \frac{L}{2}}{\gamma AE} - \frac{F \frac{L}{2}}{AE} = 0 \Rightarrow F \left(\frac{1}{\gamma AE} + \frac{1}{AE} \right) = \frac{\alpha \Delta T}{2}$$

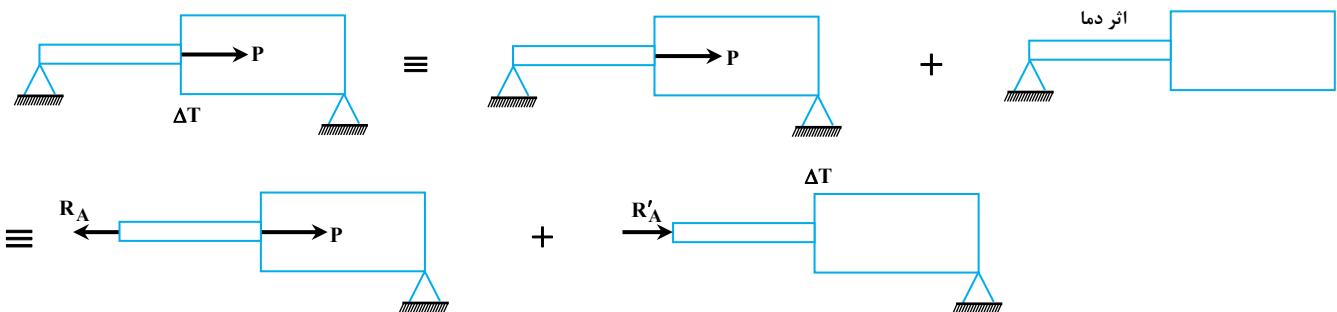
$$\Rightarrow F \left(\frac{1}{\gamma AE} \right) = \frac{\alpha \Delta T}{2} \Rightarrow F = \frac{2}{\gamma} AE \alpha \Delta T \Rightarrow \sigma_{AB} = \frac{F}{A} = \frac{E \alpha \Delta T}{2} \Rightarrow \sigma_{AB} = \frac{2(10^5)(10^{-5})(12)}{2} = 12 \text{ MPa}$$

$$\delta_B = \frac{P \times H}{\gamma AE \cos^2 \alpha} = \frac{P \times 2L \cos \alpha}{\gamma AE \cos^2 \alpha} = \frac{PL}{AE \cos^2 \alpha}$$

۲۰- گزینه «۴» با توجه به حل تشریحی مثال (۹) فصل اول درسنامه (۲) می‌توان نوشت:

۲۱- گزینه «۱»

روش اول: این مسئله نامعین استاتیکی است و از جمع آثار آن را حل می‌کنیم:

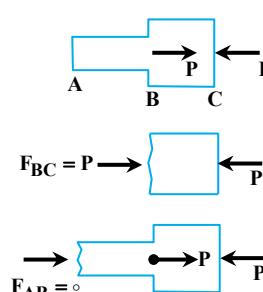
$$\frac{R_A L}{AE} + \frac{R_A L}{\gamma AE} - \frac{PL}{\gamma AE} + \frac{(-R'_A)L}{AE} + \frac{(-R'_A)L}{\gamma AE} + 2L\alpha\Delta T = 0$$

جابجایی کلی نقطه A تحت اثر نیرو و دما برابر صفر است، لذا:

از آنجایی که تنش در قسمت AB برابر صفر است پس نیروی داخلی در این قسمت باید مساوی صفر شده و $R_A = R'_A$ باشد، در نتیجه:

$$\frac{-PL}{\gamma AE} + 2L\alpha\Delta T = 0 \Rightarrow \Delta T = \frac{P}{6AE\alpha}$$

روش دوم: برای آنکه تنش در میله AB صفر گردد، نیروی تکیه‌گاهی در A باید وجود داشته باشد. بنابراین نیروی تکیه‌گاهی در C باید برابر P به صورت روپرتو باشد:

از آنجا که نقطه‌ی A، جابجایی ندارد پس باید جابجایی این نقطه ناشی از نیرو، برابر با، جابجایی اش در اثر تغییر دما باشد، پس رابطه سازگاری به این صورت نوشته می‌شود:

$$\delta_P = \delta_T \Rightarrow \left(\frac{F_{BC}L}{\gamma AE} + \frac{F_{AB}L}{\gamma AE} \right) = \alpha L \Delta T + \alpha L \Delta T$$

$$\Rightarrow \frac{PL}{\gamma AE} = 2\alpha L \Delta T \Rightarrow \Delta T = \frac{P}{6AE\alpha}$$

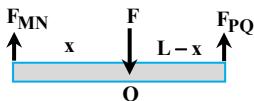

۲۲- گزینه «۱» با توجه به حل تشریحی مثال (۱۸) فصل اول درستامه (۱) می‌توان نوشت:

$$\tan^2 \alpha = 2 \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \tan^2 \alpha} = \frac{1}{3} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow \alpha = \cos^{-1} \frac{\sqrt{2}}{3}$$

۲۳- گزینه «۳» با استفاده از روش جمع آثار می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} \delta_A &= \frac{PL}{A_{AB}E_{AB}} + \frac{PL}{A_{BC}E_{BC}} - \frac{2400 \times L}{A_{BC}E_{BC}} = 0 \Rightarrow \frac{P}{400 \times 100} + \frac{P}{800 \times 200} = \frac{2400}{800 \times 200} \\ \Rightarrow P \left(\frac{1}{40000} + \frac{1}{160000} \right) &= \frac{24}{1600} \Rightarrow P = 480 \text{ N} \end{aligned}$$

$$\varepsilon_{MN} = \varepsilon_{PQ} \Rightarrow \frac{F_{MN}}{A_1 E_1} = \frac{F_{PQ}}{A_2 E_2} \Rightarrow \frac{F_{MN}}{F_{PQ}} = \frac{A_1 E_1}{A_2 E_2} \quad (1)$$

طبق فرض مسئله می‌توان نوشت:

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow -F_{MN} \times x + F_{PQ} \times (L-x) = 0 \Rightarrow \frac{F_{MN}}{F_{PQ}} = \frac{x}{L-x} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{A_1 E_1}{A_2 E_2} = \frac{x}{L-x} \Rightarrow x(A_2 E_2 + A_1 E_1) = L \times A_1 E_1 \quad ; \quad x = \frac{A_1 E_1 \times L}{A_2 E_2 + A_1 E_1}$$

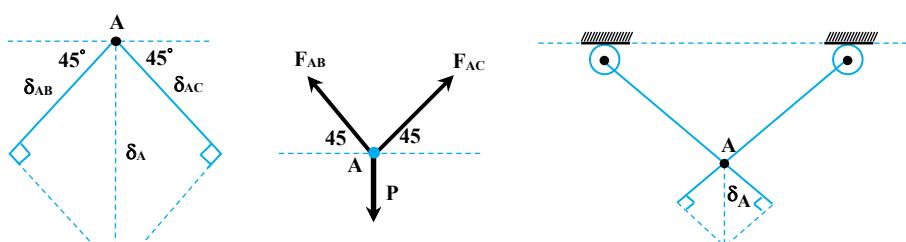
۲۴- گزینه «۱» در اجسام ایزوتروپیک چون خواص جسم در همه جهات یکسان است، بنابراین تحت تغییرات دما تنشی در جسم ایجاد نمی‌شود.

۲۵- گزینه «۴» تمرکز تنش در اجسام از لحاظ تئوری ناشی از تغییرات ناگهانی سطح مقطع، گوشه‌های تیز و به طور خلاصهتابع شکل هندسی می‌باشد.

$$\delta = \frac{FL}{AE} \Rightarrow E = \frac{FL}{A\delta} = \frac{10 \text{ KN} \times 600 \text{ mm}}{50 \text{ mm}^2 \times 150 \times 10^{-3} \text{ mm}} \Rightarrow E = 120 \text{ GPa}$$

۲۶- گزینه «۳»

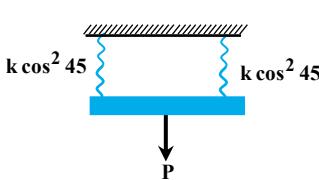
روش اول: با توجه به شکل رسم شده برای جابجایی مفصل A می‌توان نوشت:

$$\delta_A = \frac{\delta_{AB}}{\cos 45^\circ} = \sqrt{2} \delta_{AB} \quad ; \quad \sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_{AB} \sin 45^\circ = P \Rightarrow F_{AB} = \frac{P}{\sqrt{2}}$$

$$\delta_{AB} = \frac{F_{AB}L}{AE} = \frac{\frac{P}{\sqrt{2}} \times L}{AE} \Rightarrow \delta_A = \sqrt{2} \times \frac{PL}{\sqrt{2}AE} = \frac{PL}{AE}$$

روش دوم: با استفاده از معادل سازی دو میله با فنر می‌توان همین نتیجه را ساده‌تر به دست آورد. به این صورت که هر میله زاویدار را طبق تذکر ۱۲ به یک فنر تبدیل کرده و چون دو فنر دارای خیز یکسان در مفصل A می‌باشند، با استفاده از قانون فنرهای موازی، سختی معادل فنرها را می‌توان به دست آورد. در نهایت جابجایی مفصل A از رابطه $\frac{P}{k_{eq}} = \frac{P}{L}$ تعیین می‌شود.

$$\delta = \frac{P}{k_{eq.}} = \frac{P}{2k \cos^2 45^\circ} = \frac{P}{2k \times \frac{1}{2}} = \frac{P}{k} = \frac{P}{AE} = \frac{PL}{L} = \frac{P}{k_{eq.}}$$

«۲۹-گزینه «۱»

$$\Delta T = \text{تغییر طول میله ناشی از تغییر دمای } L\alpha\Delta T$$

$$P = \frac{PL}{EA} = \text{تغییر طول میله ناشی از نیروی محوری } P$$

$$P_1 = P_2 = \frac{P}{2}$$

برای حالتی که با افزایش دمای T ، نیروی P به صورت مساوی بین دو ستون تقسیم می‌شود، داریم:

$$(L\alpha T)_1 - \left(\frac{PL}{2EA}\right)_1 = (L\alpha T)_2 - \left(\frac{PL}{2EA}\right)_2$$

$$\Rightarrow \alpha_1 T - \frac{P}{2E_1 A_1} = \alpha_2 T - \frac{P}{2E_2 A_2} \quad \Rightarrow (\alpha_1 - \alpha_2)T = \frac{P}{2} \left(\frac{1}{E_1 A_1} - \frac{1}{E_2 A_2} \right)$$

$$A_1 = a^2$$

$$A_2 = 3a^2 \quad \Rightarrow (\alpha_1 - \alpha_2)T = \frac{P}{2} \left(\frac{1}{4E_2 a^2} - \frac{1}{3E_1 a^2} \right) = \frac{-P}{24E_1 a^2} \xrightarrow{E_1 = 4E_2} (\alpha_2 - \alpha_1)T = \frac{P}{6E_1 a^2} \quad (I)$$

$$(L\alpha\Delta T)_1 - (L\alpha\Delta T)_2 = \left(\frac{PL}{EA} \right)_1 - \left(\frac{PL}{EA} \right)_2 \quad \text{رابطه‌ی سازگاری}$$

در حالت (۲) که تمام نیرو را مقطع اول تحمل می‌کند، داریم:

$$L_1 = L_2 \Rightarrow (\alpha_1 - \alpha_2)\Delta T = \frac{P}{E_1 A_1} = \frac{P}{E_1 a^2} \quad (II)$$

$$I \Rightarrow (\alpha_2 - \alpha_1)T = \frac{(\alpha_1 - \alpha_2)\Delta T}{6} \Rightarrow \Delta T = -\varepsilon T \quad \text{با جاگذاری II در I}$$

پس بایستی به میزان εT کاهش یابد.۳۰- گزینه «۴» در این میله، مؤلفه‌های تنش به صورت زیر می‌باشد. (چون بارگذاری محوری است تنش‌های قائم در راستای y و Z مساوی صفر است).

$$\sigma_x = \frac{P}{A} \quad \sigma_y = 0 \quad \sigma_z = 0$$

تغییر حجم برای المانی تحت تنش محوری و تغییرات دما طبق قانون هوک عمومی برابر است با:

$$\Delta V = (\varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z)V$$

طبق قانون هوک عمومی می‌توان نوشت:

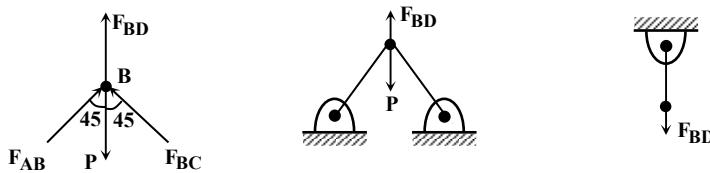
$$\begin{cases} \varepsilon_x = \frac{1}{E}(\sigma_x - v(\sigma_y + \sigma_z)) + \alpha T \\ \varepsilon_y = \frac{1}{E}(\sigma_y - v(\sigma_x + \sigma_z)) + \alpha T \\ \varepsilon_z = \frac{1}{E}(\sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y)) + \alpha T \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta V = \left[\frac{1-v}{E}(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) + 3\alpha T \right]V \quad ; \quad \begin{cases} \Delta V = \left[\frac{1-v}{E} \frac{P}{A} + 3\alpha T \right]V \\ V = AL \end{cases} \Rightarrow \Delta V = \frac{1-v}{E} PL + 3AL\alpha T$$

پاسخنامه آزمون (۳)

۱- گزینه «۱»

از معادله تعادل در مفصل B نوشته می‌شود:

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow F_{BD} + 2F_{AB} \cos 45^\circ = P \xrightarrow{\text{(با فرض مساوی بودن نیروی سه میله)}} F = \frac{P}{1 + \sqrt{2}}$$

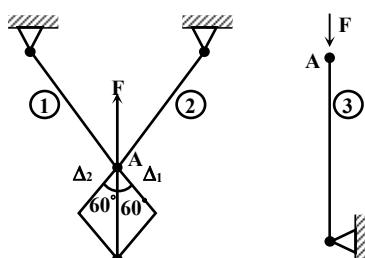
اگر دو میله AB و BC به تنها تحت نیروی P در راستای محور تقارن سازه قرار گیرند، جابجایی مفصل D در راستای نیرو مساوی می‌باشد و با تغییر مکان مفصل B از سازه ناشی از افزایش طول میله BD، مساوی است.

$$\frac{(P-F)L}{2A_1E \cos^2 45^\circ} = \frac{F \times L}{AE} \Rightarrow \frac{(P - \frac{P}{1+\sqrt{2}})}{2 \times A_1 \times (\frac{\sqrt{2}}{2})^2} = \frac{P}{A} \Rightarrow \frac{A_1}{A} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}}}{2 \times \frac{2}{4} \times \frac{1}{1+\sqrt{2}}} = \frac{1}{\frac{\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{2}$$

۲- گزینه «۲» میله‌های (۱) و (۲) تحت اثر افزایش دما، افزایش طولی برابر Δ_1 داشته و همچنین تحت اثر نیروی فشاری وارد از طرف میله (۳) کاهش طول خواهند داشت. عکس العمل نیروی F نیز باعث کاهش طول میله (۳) خواهد شد. بنابراین جابجایی مفصل A تحت عوامل ΔT و F برابر است با:

$$\alpha L \Delta T = \Delta_1$$

$$\frac{\Delta_1}{\cos 60^\circ} - \frac{FL}{2AE \cos^2 60^\circ} = \frac{FL}{AE} \Rightarrow 2\alpha L \Delta T = F(\frac{L}{AE} + \frac{L}{AE}) \Rightarrow F = \frac{2}{3} AE \alpha \Delta T$$

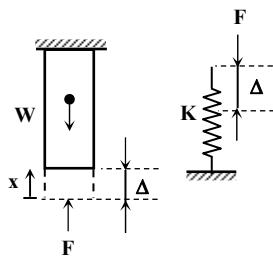

جمله دوم از رابطه فوق مربوط به تغییر مکان مفصل A تحت نیروی خارجی است. چون زاویه بین سه میله برابر است، در نتیجه نیروی فشاری به وجود آمده در سه میله مساوی و برابر F می‌باشد.

۳- گزینه «۴» تغییر طول فنر و میله در نقطه اتصال به یکدیگر با هم برابرند، از آنجاییکه تغییر طول میله ناشی

از نیروی وزن و نیروی فشاری فنر می‌باشد، در نتیجه:

تغییر طول یک میله تحت اثر وزن آن برابر است با:

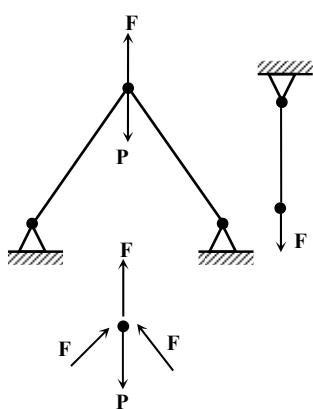
$$\delta = \int \frac{wdx}{AE}, w = \gamma v = \gamma Ax$$

$$\Rightarrow \delta = \int_0^L \frac{\gamma Ax dx}{AE} = \frac{\gamma L^2}{E} = \frac{\gamma (AL)L}{2AE} = \frac{WL}{2AE} = \frac{WL}{2AE}$$

البته می‌توان وزن را به صورت نیروی متمرکز در نظر گرفت و به راحتی به جواب بالا رسید.

$$\frac{WL}{2AE} - \frac{FL}{AE} = \frac{F}{K} = \Delta \Rightarrow \frac{WL}{2AE} = F \left(\frac{L}{AE} + \frac{1}{K} \right) \Rightarrow F = \frac{\frac{WL}{2AE}}{\frac{L}{AE} + \frac{1}{K}} = \frac{\frac{WL}{2AE}}{\frac{2L}{2AE}} = \frac{W}{3}$$

$$\Delta = \frac{F}{K} = \frac{FL}{2AE} = \frac{WL}{6AE}$$

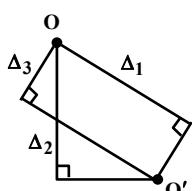
۴- گزینه «۲» با توجه به روابط (۱) و (۲) در مثال ۳۳ متن درس می‌توان نوشت:

$$\Delta = \frac{(P-F)L}{2A_2E\cos^2 45} = \frac{FL}{A_1E} \Rightarrow \frac{A_2}{A_1} = \frac{(P-F)}{\frac{1}{2}F} = \frac{P-F}{F}$$

با نوشتند رابطه تعادل در راستای y برای نقطه اتصال ۳ میله نتیجه می‌شود که:

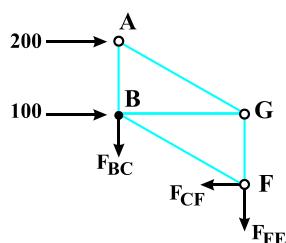
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow P = F + 2F \times \frac{\sqrt{2}}{2} = F(1 + \sqrt{2})$$

$$\frac{A_2}{A_1} = \frac{F(1 + \sqrt{2}) - F}{F} = \sqrt{2}$$

۵- گزینه «۴» به دلیل اینکه نیروی P در راستای قائم است، نیرو در میله‌های (۱) و (۳) مساوی می‌باشد، از طرفی چون $A_3 < A_1$ در نتیجه طبق رابطه

$$\Delta = \frac{PL}{AF}$$

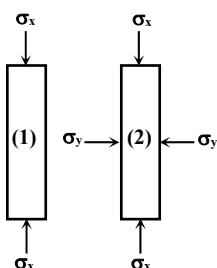

۶- گزینه «۳» یک برش مایل در خرپا زده و با کمک معادله تعادل نیروی داخلی در عضو CF را به دست می‌آوریم.

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{CF} + 100 + 200 = 0 \Rightarrow F_{CF} = 300 \text{ kips}$$

$$\sigma_{CF} = \frac{F_{CF}}{A} = \frac{300 \text{ kips}}{7 \text{ in}^2} = 150 \text{ ksi}$$

۷- گزینه «۲»

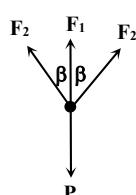
$$\frac{\Delta V_r}{\Delta V_l} = \frac{\varepsilon_{V_r}}{\varepsilon_{V_l}} = \frac{\frac{(1-v)}{E}(\sigma_{x_r} + \sigma_{y_r} + \sigma_{z_r})}{\frac{(1-v)}{E}(\sigma_{x_l} + \sigma_{y_l} + \sigma_{z_l})}$$

$$\sigma_{x_l} = -P, \quad \sigma_{y_l} = \sigma_{z_l} = 0$$

$$\sigma_{x_r} = -P, \quad \sigma_{y_r} \neq 0, \quad \sigma_{z_r} = 0$$

$$\varepsilon_{y_r} = 0 = \sigma_{y_r} - v\sigma_{x_r} = 0 \Rightarrow \sigma_{y_r} = v\sigma_{x_r} = -vP$$

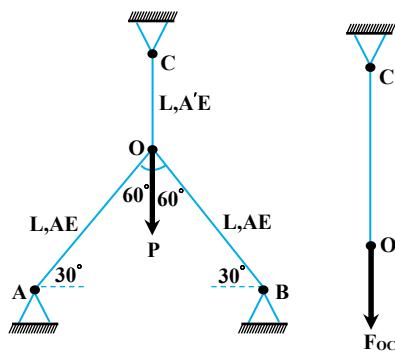
$$\frac{\Delta V_r}{\Delta V_l} = \frac{-P - vP + 0}{-P + 0 + 0} = \frac{1+v}{1}, \quad 0 < v < 0/5 \Rightarrow 1 < 1+v < 1/5 \Rightarrow \frac{\Delta V_r}{\Delta V_l} > 1$$

۸- گزینه «۴» با توجه به مثال ۲۰ در فصل اول درستامه (۶) می‌توان نوشت:

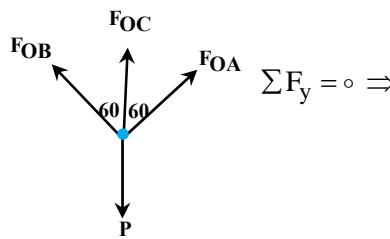
$$\left. \begin{aligned} \sum F_y = 0 &\Rightarrow 2F_r \cos \beta + F_l = P \\ F_l = \frac{P}{1+2\cos^2 \beta} &\quad (1) \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2F_r \cos \beta + \frac{P}{1+2\cos^2 \beta} = P$$

$$\Rightarrow 2F_r \cos \beta = \frac{2\cos^2 \beta \times P}{1+2\cos^2 \beta} \Rightarrow F_r = \frac{\cos^2 \beta}{1+2\cos^2 \beta} \times P \quad (2) \quad ; (1), (2) \Rightarrow \frac{F_l}{F_r} = \frac{1}{\cos^2 \beta} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2$$

۹- گزینه «۳» برای حل مسئله می‌توان ابتدا میله OC را در نظر نگرفت و به جای آن نیروی داخلی آن میله را قرار داد، سپس از رابطه سازگاری استفاده نمود.

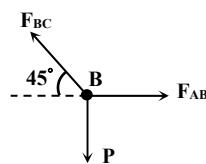
$$\Delta_O = \frac{(P - F_{OC})L}{2AE \cos 60^\circ} = \frac{F_{OC}L}{A'E} \Rightarrow \frac{P - F_{OC}}{2A} = \frac{F_{OC}}{A'} \quad (1)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{OC} + F_{OA} \cos 60^\circ + F_{OB} \cos 60^\circ - P = 0 \Rightarrow F_{OC} = \frac{P}{2} \quad (2)$$

$$\frac{P - \frac{P}{2}}{\frac{A}{2}} = \frac{P}{A'} \Rightarrow \frac{A'}{A} = \frac{1}{2}$$

با قرار دادن نتیجه (۲) در رابطه (۱) خواهیم داشت:

۱۰- گزینه «۲» اعضای BC, AB هر کدام دو نیرویی بوده و نیرو را در راستای خط واصل نقاط ابتدا به انتهای عضو تحمل می‌کنند. بنابراین امتداد نیرو در عضو BC در راستای BC است.

$$\cot 45^\circ = \frac{F_{AB}}{P} \Rightarrow F_{AB} = P \Rightarrow \Delta_{AB} = \frac{PL}{AE}$$

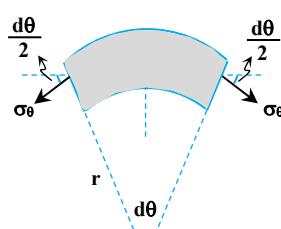
۱۱- گزینه «۲» در اثر تغییر دما در میله‌ی مرکب دو سرگیردار، تغییر طول میله برابر صفر است، بنابراین طبق رابطه سازگاری می‌توان نوشت:

$$\delta = \delta_T + \delta_F = 0 \Rightarrow \alpha \frac{L}{3} \Delta T + \frac{\alpha L}{2} \Delta T + 2\alpha \frac{L}{3} \Delta T - \frac{F \frac{L}{3}}{A(2E)} - \frac{F \frac{L}{3}}{2AE} - \frac{F \frac{L}{3}}{3A(\frac{E}{2})} = 0$$

$$\Rightarrow \alpha \Delta T \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{6} + \frac{2}{3} \right) = \frac{F}{AE} \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{2}{9} \right) \Rightarrow \alpha \Delta T \frac{7}{6} = \frac{F}{AE} \frac{10}{18} \Rightarrow F = \frac{21}{10} AE \alpha \Delta T$$

$$\sigma = \frac{F}{A} = \frac{21}{10} E \alpha \Delta T$$

حداکثر تنش فشاری در میله‌ی باریک‌تر ایجاد شده بنابراین مقدار آن مساوی است با:

۱۲- گزینه «۲» برای یک المان کوچک به زاویه مرکزی $d\theta$ می‌توان قانون دوم نیوتون را به صورت زیر نوشت:

$$\sum F_n = m a_n$$

اگر ضخامت المان در جهت عمود بر صفحه برابر یک در نظر گرفته شود، می‌توان نوشت:

$$[\sigma_0 \sin \frac{d\theta}{2} \times dr] \times 2 = a_n dm = r \omega dm$$

$$\sigma_0 \frac{d\theta}{2} \times 2dr = r \omega dm$$

$$\sigma_0 \frac{d\theta}{2} \times 2dr = r \omega dm \Rightarrow \sigma_0 \frac{d\theta}{2} = r \omega dm$$

$$dV = dr \times 1 \times rd\theta$$

از طرفی حجم المان برابر است با:

$$\sigma_0 = \frac{r \omega dm}{dr d\theta} = \rho r \omega$$

در نتیجه:

۱۳- گزینه «۳» تغییرات حجم با استفاده از کرنش حجمی در یک المان مکعبی برابر است با:

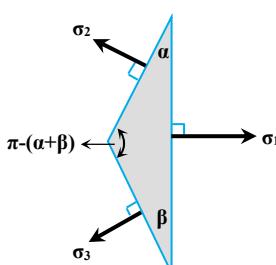
$$\Delta V = \varepsilon_v V_0 = \varepsilon_v \times a^3 = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) a^3 \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} V = a^3 \text{ حجم مکعب} \\ d = a\sqrt{3} \Rightarrow a = \frac{d}{\sqrt{3}} \text{ قطر مکعب} \end{array} \right\} \Rightarrow V = \frac{d^3}{3\sqrt{3}}$$

از طرفین رابطه فوق دیفرانسیل می‌گیریم، در نتیجه ارتباط بین تغییرات حجم و تغییرات قطر به دست می‌آید:

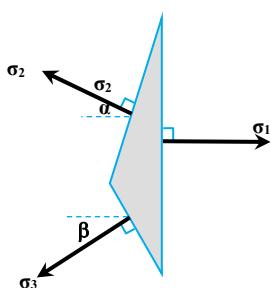
$$\Rightarrow \Delta V = \frac{3d^2 \Delta d}{3\sqrt{3}} \Rightarrow \Delta d = \frac{\sqrt{3} \Delta V}{3d^2} = \frac{\sqrt{3} \Delta V}{d^2} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \Delta d = \frac{\sqrt{3}(1-2\nu)(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)a^3}{E \times (a\sqrt{3})^2} \Rightarrow \Delta d = \frac{\sqrt{3}(1-2\nu)a}{3E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)$$

۱۴- گزینه «۴» با نوشتן معادلات تعادل برای المان و همچنین قانون مثلث برای المان مثلثی نشان داده شده می‌توان نتیجه گرفت گزینه «۴» صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{قانون مثلث} \quad \frac{a}{\sin(\alpha + \beta)} &= \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \alpha} \\ \Rightarrow b &= \frac{\sin \beta}{\sin(\alpha + \beta)} a ; \quad c = \frac{\sin \alpha}{\sin(\alpha + \beta)} a \end{aligned}$$

معادلات تعادل برای المان مثلثی به صورت زیر نوشته می‌شوند:

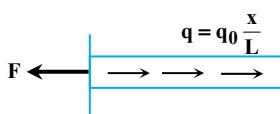
$$\begin{aligned} \sum F_y &= 0 \Rightarrow \sigma_2 \sin \alpha \times b = \sigma_2 \sin \beta \times c \Rightarrow \sigma_2 = \sigma_3 \\ \sum F_x &= 0 \Rightarrow \sigma_2 \cos \alpha \times b + \sigma_3 \sin \beta \times c = \sigma_1 a \\ \Rightarrow \sigma_2 \cos \alpha \frac{\sin \beta}{\sin(\alpha + \beta)} a + \sigma_3 \cos \beta \frac{\sin \alpha}{\sin(\alpha + \beta)} a &= \sigma_1 a \Rightarrow \\ \frac{\cos \alpha \sin \beta + \sin \alpha \cos \beta}{\sin(\alpha + \beta)} a &= \sigma_1 a \Rightarrow \sigma_2 \frac{\sin(\alpha + \beta)}{\sin(\alpha + \beta)} a = \sigma_1 a \Rightarrow \sigma_1 = \sigma_2 = \sigma_3 \end{aligned}$$

$$\delta = \int_0^L \frac{F}{EA} dx$$

۱۵- گزینه «۴» تغییر مکان انتهای میله که تحت بارگذاری گسترده محوری (x) قرار دارد، عبارت است از :

چون نیروی خارجی به صورت بار گسترده است، برای محاسبه نیروی داخلی باید از رابطه انتگرالی زیر استفاده نمود.

در این تست:

$$\delta = \int_0^L \frac{q_0}{EA} x^2 dx = \frac{q_0}{\gamma LEA} \int_0^L x^2 dx = \frac{q_0}{\gamma LEA} \frac{x^3}{3} \Big|_0^L = \frac{q_0 L^3}{6 EA} \Rightarrow \delta = \frac{q_0 L^3}{6 EA}$$

$$\varepsilon_x = \frac{d\Delta(x)}{dx}$$

۱۶- گزینه «۱» در صورتی که تغییر مکان (x) در هر نقطه تابعی از مکان باشد، کرنش ε_x برابر است با:

$$\left. \begin{array}{l} \varepsilon_x = \frac{d(kx^3)}{dx} = 3kx^2 \\ \Delta_0 = kL^3 \quad \text{جابجایی انتهای میله} \end{array} \right\} \Rightarrow \varepsilon_x = \frac{3\Delta_0}{L^3} x^2$$

$$\theta = \frac{M}{\sum_{i=1}^r k_i a_i^2} = \frac{\gamma PL}{\frac{\gamma AE}{L}(L)^2 + \frac{\gamma AE}{L}(2L)^2} = \frac{\gamma PL}{18AE} = \frac{P}{6AE}$$

۱۷- گزینه «۴» طبق تذکر ۵ درسنامه ۶ فصل اول می‌توان نوشت:

۱۸- گزینه «۳» در حالت نهایی هر سه میله نیرویی به اندازه‌ی بار تسلیم تحمل می‌کنند، بنابراین با نوشتند معادله تعادل $\sum F_y = 0$ برای مفصل تحت بار خارجی می‌توان بار نهایی سازه را به صورت زیر به دست آورد.

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2\sigma_y A \cos 60^\circ + 2\sigma_y A \cos 60^\circ + \sigma_y A - P_u = 0 \Rightarrow P_u = 3\sigma_y A$$

$$x = \frac{A_1 E_1 x_1 + A_2 E_2 x_2}{A_1 E_1 + A_2 E_2} = \frac{\frac{3}{4}AE \times L}{AE + \frac{3}{4}AE} = \frac{\frac{3}{4}L}{\frac{7}{4}AE}$$

۱۹- گزینه «۴» نیروی خارجی باید در مرکز سختی میله اثر کند بنابراین می‌توان نوشت:

۲۰- گزینه «۲» میله‌ها وقتی رها می‌شوند که نیرویی به آن‌ها وارد نشود، بنابراین هنگام رها شدن یکی از میله‌ها، نیروی P باید تماماً به میله‌ی دیگر وارد شود.

$$\frac{PL}{2AE_2} = T(\alpha_1 - \alpha_2)L \quad \begin{matrix} \text{حالات اول} \\ \Rightarrow \end{matrix} \quad \frac{E_1}{E_2} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{PL}{AE_1} = 3T(\alpha_1 - \alpha_2)L \quad \begin{matrix} \text{حالات دوم} \\ \Rightarrow \end{matrix}$$

۲۱- گزینه «۳» تغییر طول میله در اثر نیروی محوری در حالت اولیه به اندازه‌ی ۷mm کشیده می‌شود، بعد از باربرداری مقدار جابجایی الاستیک به حالت اولیه باز می‌گردد در صورتی که تغییر مکان پلاستیک، دیگر باز نمی‌گردد. در نتیجه:

$$\delta = \frac{PL}{EA} \Rightarrow \delta = \frac{\sigma_y L}{E} = \frac{(300 \times 10^6)(500 \times 10^{-3})}{200 \times 10^9} \Rightarrow \delta = 0.75mm$$

۲۲- گزینه «۳» با توجه به این که حجم نمونه در تغییر شکل پلاستیک ثابت است می‌توان نوشت:

$$V_1 = V_2 \Rightarrow \frac{\pi}{4} d_1^2 L_0 = \frac{\pi}{4} d^2 L \Rightarrow \frac{L}{L_0} = \frac{d^2}{d_1^2} = \left(\frac{d_1}{d}\right)^2$$

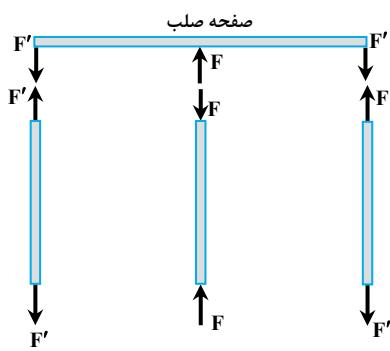
$$\Rightarrow e = \ln \frac{L}{L_0} = \ln \left(\frac{d_1}{d}\right)^2 = 2 \ln \frac{d_1}{d}$$

۲۳- گزینه «۱» اگر در یک فاصله دلخواه x از انتهای میله برش بزنیم نیروی محوری داخلی برابر خواهد بود با:

$$F = \int q dx = \int_0^x q_o \left(\frac{x}{L}\right)^2 dx = \frac{q_o x^3}{3L^2}$$

و اما تغییر طول میله تحت بار داخلی F برابر است با:

$$\delta = \int_0^L \frac{F dx}{AE} = \frac{1}{AE} \int_0^L \frac{q_o x^2}{3L^2} dx = \frac{q_o}{3AE L^2} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^L = \frac{q_o L^3}{12AE}$$

«۲۴-گزینه» دیاگرام آزاد صفحه صلب و سه میله به صورت مقابل می‌باشد.

$$\Delta T = L\alpha \Delta T$$

$$\text{تغییر طول ناشی از تغییر دما} = \frac{PL}{EA}$$

$$\text{برای میله وسط} \delta_1 = L\alpha \Delta T - \frac{FL}{EA}$$

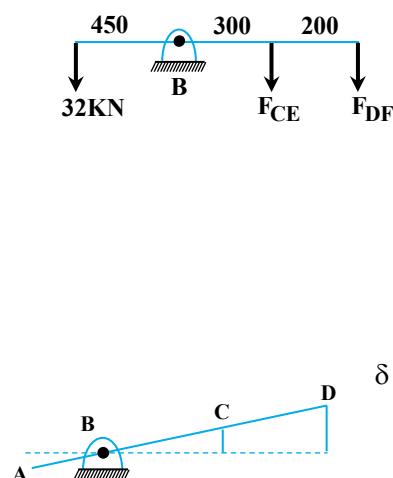
$$\text{برای میله‌های کناری} \delta_2 = \frac{F'L}{EA}$$

$$\text{مطابق با دیاگرام آزاد صفحه صلب} \Rightarrow F' = \frac{F}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{FL}{2}}{EA} = L\alpha \Delta T \Rightarrow F' = \frac{F}{2} = \frac{EA\alpha \Delta T}{3} \quad \delta_1 = \delta_2 \Rightarrow L\alpha \Delta T - \frac{FL}{EA} = \frac{FL}{2EA}$$

$$\text{برای میله‌های کناری} \Rightarrow \sigma = \frac{F'}{A} \Rightarrow \sigma = \frac{E\alpha \Delta T}{3}$$

«۲۵-گزینه»

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 32 \times 450 - F_{CE} \times 300 - F_{DF} \times 500 = 0 \quad (1)$$

در اثر اعمال نیروی خارجی، میله صلب ABCD به شکل زیر کج می‌شود که می‌توان قانون تشابه مثلث را برای آن نوشت.

$$\text{تشابه مثلث} : \frac{\delta_{DF}}{\delta_{CE}} = \frac{\Delta 0^o}{300} = \frac{5}{3} \quad (2)$$

$$\delta = \frac{FL}{AE} \xrightarrow{(2)} \frac{\frac{F_{DF} \times 75^o}{\frac{\pi \times 15^o \times E}{4}}}{\frac{F_{CE} \times 60^o}{\frac{\pi \times 10^o \times E}{4}}} = \frac{5}{3} \Rightarrow \frac{F_{DF}}{F_{CE}} = \frac{5 \times 600 \times 15^o}{3 \times 750 \times 10^o} = 3/0 \Rightarrow F_{CE} = \frac{F_{DF}}{3/0} \quad (3)$$

$$(1), (3) \Rightarrow F_{DE} = 24 \text{ kN}$$

«۲۶-گزینه» با توجه به مثلث رسم شده و استفاده از نسبت تشابه می‌توان نوشت:

$$\frac{\delta_A}{\delta_{DF}} = \frac{45^o}{50^o} ; \quad \frac{\delta_A}{\frac{F_{DF} \times 75^o}{\frac{\pi \times 15^o \times 70}{4}}} = \frac{9}{10} \Rightarrow \delta_A = \frac{9}{10} \times \frac{24 \times 75^o}{\frac{\pi \times 15^o \times 70}{4}} = 1/3 \text{ mm}$$

$$\varepsilon_z = \frac{1}{E} \{ \sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y) \} = \frac{1}{E} [\sigma_z - v(\sigma_x + 0)] \Rightarrow \varepsilon_z = \frac{\sigma_z}{E} (1-v) \Rightarrow \frac{\sigma_z}{\varepsilon_z} = \frac{E}{1-v} \quad (1)$$

«۲۷-گزینه»

«۲۸-گزینه» کرنش در جهت y برابر نسبت تغییرات قطر به قطر اولیه است.

$$G = \frac{E}{2(1+v)} \Rightarrow v = \frac{E}{2G} - 1 = \frac{200}{160} - 1 = 0/25 ; \quad \varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} = \frac{F}{AE} \quad (1)$$

$$\varepsilon_y = -v\varepsilon_x , \frac{\Delta d}{d} = \varepsilon_y \quad (2) \xrightarrow{(1),(2)} \frac{\Delta d}{d} = -0/25 \times \frac{F}{AE} \Rightarrow \Delta d = -0/25 \times \frac{2000 \times 10}{\frac{\pi \times 10^2 \times 200 \times 10^3}{4}}$$

$$\Rightarrow \Delta d = 3/18 \times 10^{-4} \text{ mm}$$

$$\varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v(\sigma_y + \sigma_z) \} \quad (1)$$

کرنش در راستای محور x با استفاده از قانون هوك عمومی برابر است با:

اما طبق فرض صورت مسئله کرنش در راستای محور z برابر صفر است، در نتیجه داریم:

$$\varepsilon_z = \frac{1}{E} \{ \sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y) \} = 0 \Rightarrow \sigma_z = v(\sigma_x + \sigma_y) \quad (2)$$

$$\frac{(1),(2)}{\varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v\sigma_y - v \times v(\sigma_x + \sigma_y) \}} \Rightarrow \varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x(1-v^2) - v\sigma_y(1+v) \}$$

۳۰- گزینه «۴» تغییر طول میله مخروطی تحت اثر افزایش دما برابر $\alpha L\Delta T$ می‌باشد، اما تکیه‌گاهها با اعمال نیروی فشاری P مانع این تغییر طول می‌شوند. با توجه به حل تشریحی مثال (۷) فصل اول درسنامه‌ی (۳) مقدار تغییر طول میله‌ی مخروطی ناقص تحت اثر نیروی محوری P برابر است با:

$$\delta_P = \frac{\pi PL}{\pi d_1 d_2 E}$$

$$\delta = \delta_T + \delta_P = 0 \Rightarrow \alpha L\Delta T - \frac{\pi PL}{\pi d_1 d_2 E} = 0 \Rightarrow P = \frac{\pi \alpha E d_1 d_2 \Delta T}{4}$$

اکنون طبق رابطه‌ی سازگاری می‌توان نوشت:

بیشترین تنفس در اثر نیروی محوری P در باریک‌ترین بخش میله رخ خواهد داد.

$$\sigma_{max} = \frac{P}{A_{min}} = \frac{P}{\frac{\pi}{4} d_2^2} = \frac{4}{\pi} \times \frac{\frac{\pi \alpha E d_1 d_2 \Delta T}{4}}{d_2^2} = E \alpha \frac{d_1}{d_2} \Delta T$$